КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIаххета!

«СВЕТ»

Советски Союза Коммунистически партс Нохч-ГIалгIай обкома Нохч-ГIалгIай АССР Лаахлехьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

№ 147 (4472) · ШИНАРДИ, 12 декабрь, 1967 шу. · Мах 2 неп.

ПХЕ ЕРА ПЛАН — ХАННАХЬА ХЬАЛХА!

Мехка хьалхалаттача коллективаш из патриотическ приятеш, ГIишлошьеча, колхозашка, совхозашка.
КПСС XXIII-ча съезда цIерагIча крекинг-завода коллективан Сунженски района юрта боахама къахьегаршех кIаьдалур ГIалгIайен предприятенан ГIишлошьеча, колхозашка, совхозашка.

ХАННАХЬА ХЬАЛЪЯЬ ЯХА ГIИШЛОШ

Ах бутт совгIа ха мара йисаш юбилейнш шу чакхдаьа. Нохч-ГIалгIайен промышленни предприятеш, гIишлошьо организацеш церрга социалистически яьхьержаьх кхаьгаьгаш я пятилетка шоллагIча шера планн пхе шера планн хаьала кхоачашьеш. Дог раьза хинна хьалхаьлаьй ер пхе шера планн 1970 шера 7 ноябрь кхоачашьарча хьакъехьара КПСС XXIII-ча съезда цIерагIча Грозненски крекинг-завода коллективна инициатива. Шоай тоорашка а хьежа шер тIаийнад докхий социалистически декхарашн. Уж хьалхаьлаьй кхоачашдаьра ритмично болх бе йоаленнай дуккха коллективашн.

Пятилетка шоллагIча шена вай республикерча ГIишлошьеча организацешта хьалхаькха латтА декхарашн чIоагIа лоахIаме бехкоахамех да. Хьалъяь я яьхь болх бе ГIайолаьлйта еза я дуккха промышленни уларни ГIишлош, больницаш, школаш, эшаш квартранн метраш наха чуе цIенни кхаьйолу хоаламе объекташ. Уж декхарашн толаргIа кхоачашдаьра хьинар кхо ца деан кхаььет

ЗАВОДЕ ТОЛАШАГІБАРАШ

Грозненски гарежни оборудоване завода болхлой цхьайтта бетта план 103,3 процент хоаттаг а, ян задачех совгІа 78 эзар сома маьхх продукции арахецаш. Лаккъеннай къахьегама овсарде а, хІаьта арахецна продукцех Іабода мах лоьхбарх торо хилар паччахьалкхеч итташ эзарашца сомаш кходе.

ТІаийна декхарехь хоаттаг хьаьжа ялийча цхьаьна юкъе хьалхара мотттиган а ий. Тишченкон Конордеен керте латтача литейни механически пеханка. Иу дечиг болхлой хьокхамашца заводе этІара лаьхьаІа за.

З. ДОШУХАНОВА.

КЪАХЬЕГАМА ТОЛАМ

Пхе шера план ханнал хьалха кхоачашьпа къахьегача вахте аттай Грозненски «Художник» яхача фабрика еррига кемий, участкай, сменай коллективашкий. ТІаийна декхарехь толамна кхоачашдеттаран къахьоьх фабрика коллективо доаддача къахьегама толамзина. Валовы продукции арахецна шера план хІинцдеха кхоачашьшкий цо. Ер бутт чаккхаделаьхьа ІаІоаттаІа шера чотах арахецнарга 300 эзар сома маьхх кІуьнеан, полиэтаиленан изделеи, керта тІа тохдау кортаеан, кхьІоьда продукции. Кийча иоодукции ІаьхьІийтара план а тІехкхоачашьшй фабрика болхлоца. Арахецна продукцеца ІаьІоьда мах доьхбарех 11 бетта паччахьалкхенача хьолаьд 48400 сом.

Иштта лакха хьокхамаш доаддача къахьегта дика къаьлийтат М. Лаув, Г. Довлатов, С. Чугунов керте латтача тканки, кІувсаш деча, полиэтаиленан изделеи арахецна цехашца, кхьчар, Пар кхы а, хьалха кхоачашьшй шера план.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

КЕРДАЧА ШЕРА ЧОТАХ

ВорхІалгІача декабре эзаьн хоачашьпарах рапорт дехар Грозненски химически комбинатан дубтеІаан ешо цеха коллективо. ТІаийна декхарехь таьхна тІехкхоачашьпаьл аппаратчикна

— Пятилетка эзаьн ханнал хьалха хоачашьпара арахецаш я цеха коллективо.

Л. ГАЛКИНА,
инженер-экономист.

ХЬАЛХАЛАТТАРАЩЦА БА

Ши кІира совгІа хьа я хьаІтаІдоагІача шера чотах сийрда мехкдьхта продукци арахецаш №№ 9—10, 13—14 йолча установкай технологаша нъахьогІа. Кренингзаводе шера эзаьн хоачашьшьращца я Чуприн Виктори Кайдаш Василийн керте латта уж коллективаш. Иштта кхалагІча декабре шера план кхоачашьш а я хьинар айденна хьакъегаш я дисача деношка Кочаненко Николай керте латтача № 15—16 йолча установка а. Бетта план 108—109 процент кхоачашьшьа уьхх денчаш завода еррига коллективх. 17-ча декабре йистелихка лерхІ уьхаза шера задани.

М. МАКИЕВА.

Партийни вахар

КЪАХЬЕГАМХОШТА — КОММУНИСТИЧЕСКИ КХЕТАМ

КПСС Наьсарен райкомон юхьанцарча партийни организацешен лакхьаьлг районна къахьегамхой коммунистически нравственноста уйлаица кхетабара тІехьа ноаш беш йола болх. Коммунистически кхетам балара деношен кастката дувш КПСС райкома бюро, партийни организацешка.

Политически кхетам балара дешай доаршам хІаьна къаьстта чІоагІа лакхьаьлар кхета а деш, районан партийни организацешкий баьхх тІаберзабаьй къахьегамхой политически сакхетам лакхбаьра, тІа-тІа дикагІа пайда йийу политически лекцеш лецнера кергда системах. Уьхх шера политически дешар деш ю 500 КПСС член, 340 комсомолех, 950 парте воаца саг. Лиька дуьхьарІа хиннай политически дешар дечна ІаьлгІийн хьалхьа. Лаьхьаха шерошца массехь кхалгІ мара ялар кІуьсоькашка деший. Хьаьта уьхх шера 654 кхалсаг я. Лаьхьеннай лекцеший процессийна, къаьстта дукхагІа еш моральни темаех йола лекцеш.

Лекцеш еший а моттигерча радиовещаниг йолча кхаьмазІ деш а политически кхетам балара болх дика ду редакционни общественни болх лика барах Къахьегама Шеча байраьхьа ешна волча Пхьилелхьонгий-Юртарча юхьанцарчаьна школа директора И. Хамхоева, КПСС райкома отдела заведуьйче М. Нуговаг, Ахмен Пашуев шерарІча «Электроизмеритель» яхача завода кеттерча механика А. Шакриева, Жайрахьарча 8 шерарча школа хьехьархо Т. Желонкина, Наьсаренча 8 шерарча школа хьехьархо Р. Бакаева, кхачар.

«Ленина нижъ» лаьна районан газетон моттигерча радиовещаниг кастА-васта эрабаьх тІехьа ца гІиллакхаш дуьна материаллаш. Наьна чІоагІа йийнар «Сага вахарах хьаштгар де йийн ий», «Салман сесат бина гІерг», «Мурзан ВашагІийтар» яха газета тІа аьнаьлна стаьнан. «Сага вахарах хьаштгар де йийн ий» яхачІ стаьтьах лаьна Жайрахьарча кхалгІ-ха арахьхкар «Кхалдаха дувш» яха статьи. Из статьи йийнар дукхаьна юрташкарча кхаьнаьх.

Къахьегамхой йилма мирнопозрени хьахиларна айхьа бувзаьйна ба шарна нехеан балара тІехьа беш бола болх. Советий Іаьхьла 50 шу дикарг бойлейна дувалаьн, на лакхбоьна из болх хІаьна а та дика Іаьхьон ба. Предприятенка, школашка, клубашка, библиотекашка кает-каста къахьегамхой ВашагІийталлу граждаьнгІ Сиблаьь-боккхача Даьхьен тІемашца юкъе дакъа лаьцнарехь, революционни, тІема къахьегама сийлен моттигашка походаш ю. Юьхьерчеи барХ шерарчеи школашка, профессионально - технически училише тІема сийлен уьмолаьш шеннин да. Ту дерригаьнна доккха повкъеетал ду къахьегамхой моральни уйла лаьхьчо, къаьстта кагирхой а еш. КПСС айнеаьо, юхьанцарча партийни организацеи боккха болх ду баьх лаьх, къаьстта кхаьнаьх кагирелни производственни баьхх юкъе оьаьра, ХІаьна аьчча уьхьаьа мара хьаьхилаш боьхьина лоьа политически кхетам балара эзна хьалаьш. Из дика хьалхьех «Электроизмеритель» заводе. Уьхьаьа болх беш бола пих юьхьера лаьрхІаьча 26—27 шу ха йолаьш мара бан, хІаьта парех аьаьнеп собдаьш кхаьнах а ба. Заводе стаьнна тІа, гІишлош еча боьгаьне, кепеделоре боьх берзин гІаьлгІий кхаьнах ба, Хьаьта ер ну чакхдаллелха болх ба йоллаургьа чухнаьха дувалу трикотажин барахьаьн ду фаьрика. Уьхьаьа болх беш хуьтта 2,5 эзар ІаьлгІий кхаьлаг. Мана 400 саг Ленинград, Киева, Ростове курсаш чІаьхьаьха ну фабрике болх бара эзна говаьл ломаьй.

Районна активистаьа боккха кхетама болх бар баьхьан долаш, экономически планированеи моральни стимулированеи керда система юьхьеллаьлара къахьегама дисциплина цьаьшаболча наьна телаеш хиларг лохненнаьд. 25 ноябрь тІаьхьачаьш кхоачашпир цхьаьттА бетта йоаГІа производственни план.

ТІоагІа баьржаг районна боьхьаьнашка коммунист ийеек ий къахьегама тІехьара болам, цо дика коммунистически кхетам ду къахьегамхоштА. Ту болама юкъе дакъа лоаьнан 2000 совгІа белхьа за, хІаьта 13 коллективо из сийлен цІи делаю.

Къахьегамхошта нравственни кхетам балара тІехьа даьха толамаш дувшан белгала на даьхьа йийн ий ту балха тІекъ йола кхоачашбоаданан а. Из болх хІаьна а КПСС XXIII-ча съезда решенешца ІаьІа маьхсаьр бежаа бан, болх тоаьрех бинза пайда эшан. Коммунистически мораль йоллаш къахьегамхой кхетабара балха дикагІа йола опыт йоагІаьча тайпара ДІайоаржаьлн, бинза пайда эшан коммунизм хьалхьечуьн моральни кодексах.

ХІаьна а районех пийлеу ціенача наьхьаьна боьшшн баьхх ферграшн, ІаьІаьна а, дикаьл, къахьегама дисциплина гІуьлаьраш, ІІаьІа а общественни моттигашка а ла йийн йоаьна гІуьлаьхаш ледераш, ДІаьхьча замах юьлейца ву гІуьлаьхаш хьаллоаттаьраш. Уьхьтелха хІаьнаш ДІадаьхьа тІехь берашца а ІІаьхьчаьа хана а кхоьсам доаттабе бесгаьна. Из дара дикагІа пайда эшна беза кхетам балара ерригача говаьл.

А. ТУТАЕВ,
КПСС Наьсарен райкома секретарь.

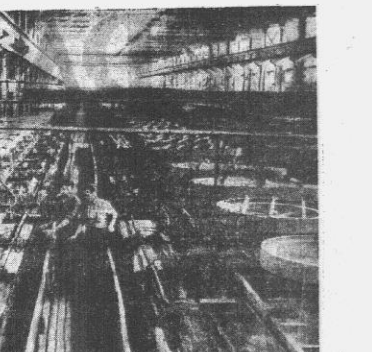

Ташментони область. 15 шу хьалха Тань-Шаньски доамий Курмински дукъа кІал Алмалыь яха город йилла а ешна, Узбекистана бесаш долча металлургеи комбинатт хьалъе йоллаьр. ХІаьна Алмалыькан горнометаллургически комбинато мехка хьалкъа боьхьана даш, цинк, шаст, доьшуь, химически продукци тел. Комбинате руда дакхъаргара денз пунах цІена шаст хьадикхаргА кхаччаьна йола еррига технологически процессан йиъза карарзаьь ььинай.

Сурта тІа: шаста обогатительни фабрике рудана фракци хьаькъостаеан латт.

Г. Пуна сурт.
ТАСС фотохроника.

КПСС XXIII-ча съезден цул тІехьаІа хиннача Центральни Комитета Пленумнин решенеи чаххйоьхаш бекхча болх лаьхьу Сунженски районна XIX партеьлла шерарІча партийни организацеи, хІаьта коммунеста.

Из болх кхы а шерарІча партийни организацеи Октября 50 шу дикарг яха йоагІаьча тайпара пакхьйоьдаеча хана. Боигаданца, фермашка, боьхьача дерригача доаькъошка — хьалхе коммунистийна а йоллаш кергача нилана йьржаг социалистически яхь ну дечача денна къахьегама совгІаланца пакхьадаьр дукха. Хьаьта цунах лаьнна беркат дукха на хьелуш гучадаьлар — даим делее тха колхоза коллективана елар КПСС ПК, СССР Лахчхьарча Совета Президиумца, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС памятни байраьх.

Ала дезаш да, из кхаьтта колхоза къахьегамхошца аьта йьхха на хилар. ХьалхагІа екъа лаьтта ха йлаьташ чуаьна ялиделиначуьл тІехьаІа дегІаш дехьаш ер, ялаташ чуаьнара чІоагІа новкъаьрле а еш. ТІаьттача хьаьо паркомагарен колхоза ерригача партийни организацигарен ДІадийжар хаоттача хьаьалкх хьежжа тха пиьаьш техникен кергача тайпара ДІаьнийсьеча. Хьаьта аьттун болча тайпара из ВашагІехьа а даьхьар. Ерригача колхозе юкъера лаьрхІаьча хІара гектара тІара дьыьхха дІаьт 25 центнер а деонгІа дечІ ер — 170,000 центнер а хилар. Иэаьл "дукха дІаьт дьыьхха тха колхозе ше мел ьыьхха хана. Хьуьхьам лакхбаьр чотах кхы тІа а ыьыьхар 28.642 центнер дІаьт. ДІаьнхча шерашкарчул лукхагІа лакхбаьй генераЙ хьуьхьам. Юьхьера лаьрхІаьча хІара гектара тІара 15,2 центнер а йоакхьаш, деррига чулена даььта доаха ги 19023 центнер хилар. Ялатий хьуьхьам лакхбаьр колхозаца йийн хилийтар паччахьалкхенга юртбоьхьаьча продукции йоькъаа йлан хоачашьпе.

Хьаьйай продукташ йоькъара тІаийна шера дечхьраш заьна хьалха а тІех а хоачашьпаьр колхозе хьаййаьн лодаеранца Октября цІей хьаьІа а кхачалехьа: дукх доькара—125 процент, шура йоькара — 109 процент, фуаш доькара — 133 процент, тха доькара — 117 процент.

Сунженски районна дерригача болхамаша паччахьалкхенга йоькъачу юртбоьхьана продукцех дикъаГІа дІаьхьа тха колхоза кхоьсам.

ХІаьна партийни организацеи ца КПСС 122 члена б кандидати. Хьвш да, партийни организацеи ниъ а доарлхІам а эгІара хьалха коммунистаьш производственни участкашца йийна ІІаьттабарах тийна хилар. Уьтаво ІІаьлхаш доаха из ГІулаьх кхоаьш а деш, оаха тухий производственни участкашца ВашагІехьахай ноьхьаьнпара цехови партийни организацеи, 9 я тха уьх. Цехови парторганизацеи я кхаьа а трактородеповскически бригаде, сомий бетамаьн делаеча ІхьаьІ бригаде, ГІишлоьчча бригадеи, № 2 йолча шурий-товарни фермеи, механически мастерскеи, автогаражеи цхьана, школьни территориальни. Тіехьара ди парторганизацеи коллоьхьи ян, царна ваьнбоьІа советскеи торговни учрежденей болх-доьх-пенсионерех, Тронщкеча школай болхлоеч бола коммунисташ. Ту тайпара. духьхьаьа колхозе болх беш бола коммунисташ 97 саг ва тха.

Терхаьлбе мегарбоьдаеи дика болх бу сомий-баьнлаьарий зонечча ешо парторганизацеи. ДІаьгІийна сесат кретарь нов. И. Щербаков). Уьхьаьа хан-ханнаьха ю партийни собранеши бюро заседаеначи. Парте бодаарий активо шерра дакъа а лоацаш хуьлу уьх уьхьаьа. Собранешка дувша хаттаьлгІаш да производственни деношш; Хьаьта иштта бригаьлІ производственни балха тІа халонаьш нийсьеннача хана гучаьулаьлаш дола кхоачашбоаьраеш. Иштта нийсьеларг аьхьаьн юхьье йеьхьаьл а эттА. Бьаьдаьаьлий культурашта хІий лиллара а пуьл тІехьаІа сов дукха йоачаьш а йеьдаеннА, нарешин помпоьоьаьнни сиьхьа чуьнара а хоадамбеьдаьш дола гІулаьхьаш чакхдахьаьца на даььнача хана. Хьаьта уьх тайпа халенаьш тІа массеьа отт уьх ешаг ниьъ корабоьаГІар коммунистаьта.

Шоай хаьнаьхьа чу ца эпара беьхьаь продукце ихьаькка килограмм боьнзар уьх шера сомийн баььлаьдарийн бешамашка. Ту дьаьхье белгалбаьнкха боаГІа нов. И. Щербаков — баььлаьдарий шоллаГІча бригада бригаьлир, нов. Б. Черепицкая — баььлаьдарий цхьоаІаГІча бригада бригаьир, нов. К. Пашина — сомий беш делаеча бригада бригаьир санна болча, бригаьлй кхуьгалой шоаш хиларах тарра организационни мероприятеш кхетамца чакхъььха на ІІеш, бригаьлнка хан-ханнаьха белгалаеш совещанеи ваьх а боахаьн, партеи правительстваьн доархІамеГІара решенеи кхоачашца ДІа а йоьхийтаьн, шоай болх агитаторашца-коммунистаьца санна лелабаь болча коммунистаьца баьь дика ІІаьгІийна ІІаьгІийна ІІаьгІийна

ЮБИЛЕЙНИ ШУ БЕРКАТЕ ШУ

ЧАХДОАЛАШ латт юбилейни шер Грозненски шурий сёвхоза хьайбаш лелаерца.

Паччахьалкъенга 887 центнер тха лекхаз планах доагIар вохI бIаь центнер мара доаннаь. Цунна дахьч, ялаш 125,7 процент кхочашIийла. Дика кхаьнгIагIа боахьма ма лелаерца. Лерригача жена тIехьъара планах кхеле деаш хиина Iоахарий 9425 мара доаннаь 10101 Iаьхар евгIаьй ухлаьна. Цу тайпара толамах дахьара хьаьпаре ашта ланца хьаьнгIагIга отделене ворхкарIа вохча чIаьнна М. Сакарбекова. Ший Iуладаргча хIара устатIаина тIера 4,6 килограмм тха дьаьхкар цо планах доагIар 3,9 килограмм мара доацача, хIаьта хIара 100 жийна тIехьара 115 Iаьхар евгIаьй.

Дика кхаьнгIагIа кхоалагIчеи Iаьнгагийн отделенеи чаIаннаш а. Парех ба нов. Горастиевс, Немсараев, ХIара устатIаина тIера жьхьара дьархьаьчА 4,2 килограмм тха дьаьхкар цар, хIаьта дика жийна тIехьара 109 Iаьхар а къастийр.

Жа леладерий гIулакхаш

Жа леладерина керла лаьхара социалистийн декхарца тIаийла хIаьна.

А. МАЗАЕВ.

ХЬАЛХАРЧА МУГIАРАШКА

«Сунжанефть» НПУ болхдоина цхьаьйта беттa план 101 процент кхочашIийла. Планал сёвгIа 14990 тонн мехкаьлта дьаьккад. Продукцера дIаьдоа мах 1.9 процент лохьбеI, хIаьта кхаьгергма оьсарца 2,9 процент дьаьхьаьй. Мехьаьта дакхара шера план 28 декабрен гаа аьккара план 20 декабрен кхочашIе дьарХьаьл мехкаьлтахоша. Къаьстта дика къаьсгаш хьайоагIа. шолагIга промысла и. А. Кодзаев керт латтаяь бригада коллектив.

Р. КОТИЕВ,
«Сунжанефть» НПУ планови отдела инженер-экономист.

НЕМЕРОВСКИ ОБЛАСТЬ. Фер-росплавий Кузнецки завод — Малхбоален СибаргIаца Iаьрмача металлургс хьалхалатта предприяти я. Советски паччахьалкхен юбилей дицача къаьсгаш Гулакхаша бегIалдаьхьиязд ферросплавщиашца. Ер шу доладелча гIене а планал сёвгIа мехнага кхаьчаьл лаьхьаьнгIа ферросилицин, металлургийа кхоьллаьн ахьаьлгIа. Ер шу доладелча гIене а планал сёвгIа мехнага кхаьчаьл лаьхьаьнгIа ферросилицин, металлургийа кхоьллаьн ахьаьлгIа. Ер шу доладелча гIене а планал сёвгIа мехнага кхаьчаьл лаьхьаьнгIа ферросилицин, металлургийа кхоьллаьн ахьаьлгIа.

ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯР — КЕРТТЕРА ДЕКХАР

ТIЕХЬАБУСАРАШ ХИЛА ЙИШ ЯЦ!

Юбилейни шера тIехьъара бутт ба ер. Вай республика лелйна наькьбоагIаш дьа хьаьсгаргма толамаш дIаьдо ялаш деш, шерра яьх боаржаьлгIу чурра хьаьжжаьр. Чоьнга ялаьнна. Производстване экономически эффективность лакъъара. ТIье шера план 1970-ча шера 7-ча ноябре кхоьмаьлгIра вай республикер эргIаьнна хьаьжжаьр. Цунна КПСС XXIII-ча съезда цIеранIа крекинг-завода шиннаьтта хьаьл а лаьйа, промышленноста, транспорта, ГIишлошьчеа организацеен доькхий социалистийн декхарашца тIаийлаьл. Уж толамашца шерра социалистийн яьх боаржаьй ер.

Валовн продукци арахецаш ер бетта республика промышленносто 102,6 процент кхоачашIийла, хIаьта хуьх шера 11 бетта арахIийн продукци соаьхца цу юкъъа арахIийца 12 процент дьхьаьгIа чул.

Цхьаьйта бетта аланал сёвгIа арахIийца тайп-тайпара продукци 19,3 миллион сома маьхьа я. Цу дахьле аланал сёвгIа дуьхьа арахIийнан мехкаьлта продукции, мехкаьлаьтташ хьаьлгIа газ, электроэнергии, сынтетийн каболгIа растворителаш, ахьаьлгIа мехкаьлта хIимин хьаьчча продукце кхьма тайпан дилаш товара кхьаьстта уйла та я йохийеш.

Цхьаьбаьчь, хано дIаьдеаьрца, пятилетка керадеш декхарца хьалхашца оттаду предприяттеха долйш донача кхоачашвеш бизаьгIа пайда эцера дешаш. Партийн бюраьмах оргIаьнна декхарийн, ер а хьаьст-кьаьстача заводий, другие бетта начальникаш, цIенхашца кхоачашбоецарца дIаьдеа ер ер шу тIаьнна хьаьх а дьаьхха пятилетка кхоьллаьгIа шу дика дIаьдоладер дуйна бутт деттаяь хIара бригадо сихьгIа бутт тохьаьгIа, цу ер устройствойн бойлер йолча торонех шу чакхделе юхейнаьча чух хана мамонта дукхаьгIа пайда эца а. Кьаьстта чIоаьгIа дичер тIаьдийн, цIенна дуьхьа дьаьдо даза деза культурно-бытовой гIирсаца. Уж гергарчо хана дика кхиьхьа йолча ер ер ер

ДУНЕ ЦХЬАН КІИРАГІА

ПОЛИТИЧЕСКИЙ КРИЗИС КІОАРГЛУШ ЛАТТ США

Вьетнамерча тІемо тІа-тІа дукхагІа молуш дола хуьнаман ду Америка политически пиллин дІаийдеча, нерш ювхьарг тІоьаш сомду. Гражданский Пентагона дела мехка на пІгІьча тайпара чІоагІа барт яІебаьйо США, ювхьа сенатора-демократ Харт, Вьетнамерчо ТІемо-Мехка Йолла лиллачеран чІаьхьа загардар дуьйш хьаьчаьнарг американкеран дагоьдиттаран а. Цунах ха «так ранза болна сезон» дьаьхьАй, «Бенгтала, — яьлу «Нью-Йорк таймс» яхана газета корреспондента Мадо Френсиса, — америкеран Мала кьаьмах масса дьоьла хина дуьл нер тоьшо ранза на хиларг. Уж мІаьлийаб Темо, ца цхьаьана малан доаьшш, сов бІаьсбенарг, дукха рузьъ доаьлен а доаьрАш... Дукха а дукхагІа болна американашна, гучоь, юхьанца Дент а Пилат ваьрдоаьхІ тІом болабараг, цхьа тІехьаГІа дела тІулаьг доаьшш ваьг бокаьйтаьлен материаьлан ресурсаш Малмаьйтьлен доаьрхІ пар цхьа».

Вьетнамера США тІемен политическин планаш юкъаЛІийсаро доаьшшин кегарашна доаьлаьш правительствана шийла чухьа а. Уж доаьшшин хьаьхьаькаш бар уьх гаргарна беттанка оборона министр Макнамара оставаьре ворзаш хилдаьх хинна официальан доаьм. Американскен газетан тІа чІоагІа ладу правительствера кьибола боккъ чІаьнан а оставаьс баха гарлуьн хиларх. «Вьаьл стрит джорнЕл» яхана газето дукха ха воаьшшан хоаьм бар, министрий помощникий а министерстванна отделе начальникий поташш ТІа болча ютІш наха дуьйцІ хоз президентах Джонсонаха цхьа политикаьн шрай дог дьаьшш хилар, Хьаьх хьа тІехьа доаьшаьш хинна цуьн «кема» Пата Лебоссе поаьш дагА хилар, яхьш.

Вьетнамера зулмерча тІемо чІоагІа барт яІебаьйо доаьл дела демократически партийа чухь а. Президентах Джонсонах болча «тешаьна кранс» дела хьа а чІоагІагІа хьаьхьекхай. Мехка йоьхкаьла Йолла штаташка — Нью-Йорка, Калифорна. Мишиган — демократически партие алений тоьаьл боккъонца группина хаьшаьна дьаьрхІай Джонсона вьетнамска политика. «Оьзда кхы хьаьлаьлий президент Джонсон, тхой дерриг а цхьаьна хьанан дІадала безам ба ехо цІий меттаьдеш Вьетнаме латта тІом сопайдаьр», — хьаьлаьдаьл 14 мин калифорнийца — демократическа партие членаш — президентата Джонсонца шеран гечдаьна дагаьнІаьнг ваьгмо тІа.

Хьаьх лешюнка Чикаго хишчаьнашх статистеш бола демократашх аьлеш цІи доаькхаьш йолча оргаьнизаьцие дерзаьгача кьаьмаьн юкъарчо конференце массана ваьла а воаьш решени тІаийдаьл США президентала Вьетнамера тІом сопайдара тІехьа латта сенатор Юджин Маккарти хоржийга вІаьштІехьаьккха аььна. Цу оргаьнизаьцие алений безам ба 1968 шера президент хоржача хаьа Джонсона кандидатура демократическин партийера хьаьштаьра поькъьлье е.

Ах шу хьаьхьагІа мара доаьшаьн Лондон Джонсон йоьлаьгІа а президентала хоржаргьиларх дог тайина бар цунна тІехьалаттаьшан. Цхьаьбакьда, хІаьа бан уж ишта дог тайина. Джонсонна политически позицин чІоагІа буьхьийлаьр.

АНГЛИ — ДУНЕН ХАЛХЬАШТА ЮКЪЕРЧА БАНКИРИЙ ТІАЬХЬОЖАМА КІАЛ

Стерлингий фунта доаьлаьшин яра англійскен правительства ва решени ювшин гІетта тІар йийжа а кхелльна кердА дуьІа хьаьйо Лондона политически гІоьаранна. Обеспечености сахьанца шийла на 1400 миллион доллар юхьлуьр ахьа далар дехаш Дунен халхьаштА юкъерча валютин фонда (МВФ) Анле письмо дагьийта хиларх. Цу декара тІехьа дунен халхьаштА юкъерча валютин фонда хьалхьашка массеен зехтар пийина тІаийар Анле зрелит эдер дуьхьа. МВФ-директора Шведаца пІеГаГІа дагьийтача письмо ТІа Вильсона правительства ладора «англійскен балансса аьтташ сахьа доаьлаьш ТІаьмашн дола ТІаьмашн ТІаьмашн ТІаьмашн